

Олег КОВАЛЕНКО

доктор сільськогосподарських наук, доцент
кафедри рослинництва та садово-паркового господарства,
<https://orcid.org/0000-0002-2724-3614>

Олег МЕДОНЧАК

аспірант другого року навчання
кафедри рослинництва та садово-паркового господарства
<https://orcid.org/0009-0001-9872-7237>

Миколаївський національний аграрний університет, Україна

ВИКОРИСТАННЯ БІОПРЕПАРАТІВ ЗА ВИРОЩУВАННЯ КАПУСТИ БІЛОКАЧАННОЇ

Вплив бактеріальних препаратів на ріст, розвиток та продуктивність білокачанної капусти є важливою темою досліджень як в Україні, так і в Європі.

Білокачанна капуста (*Brassica oleracea* var. *capitata*) є однією з основних овочевих культур, яка широко вирощується в Україні та Європі. Вона має високу харчову цінність і є важливим компонентом раціону багатьох людей. Однак, вирощування цієї культури часто ускладнюється різними хворобами, зокрема бактеріозами, які можуть значно знижувати врожайність та якість продукції. Використання бактеріальних препаратів є одним із перспективних методів боротьби з цими хворобами та підвищення продуктивності капусти.

Дослідження, проведені в Україні, показали, що застосування бактеріальних препаратів, таких як Триходермін, Ризоплан та Гаупсин, може значно знизити ураженість капусти бактеріозами та покращити її ріст і розвиток [1]. Наприклад, дослідження, проведені Інститутом захисту рослин НААН, показали, що використання цих препаратів знижує ураженість капусти судинним та слизовим бактеріозами на 40-45% [1].

Європейські дослідники також активно вивчають вплив бактеріальних препаратів на ріст та розвиток капусти. Наприклад, дослідження, проведені в Німеччині, показали, що використання бактеріальних інокулянтів може підвищити врожайність капусти на 20-30% [2].

Ці препарати сприяють покращенню здоров'я рослин, підвищенню їх стійкості до хвороб та покращенню якості продукції.

Порівняння результатів досліджень, проведених в Україні та Європі, показує, що бактеріальні препарати мають значний потенціал для підвищення продуктивності білокачанної капусти. Вітчизняні дослідження зосереджені на боротьбі з конкретними хворобами, такими як судинний та слизовий бактеріоз, тоді як європейські дослідження більше уваги приділяють загальному покращенню здоров'я рослин та підвищенню врожайності.

Використання бактеріальних препаратів є ефективним методом підвищення продуктивності білокачанної капусти. Дослідження, проведені як в Україні, так і в Європі, показують, що ці препарати можуть

значно знизити ураженість капусти хворобами, покращити її ріст та розвиток, а також підвищити врожайність. Подальші дослідження в цьому напрямку можуть сприяти розробці нових, більш ефективних препаратів та методів їх застосування.

Список використаної літератури

1. Борзих О.І., Ткаленко Г.М. Біологічні препарати проти бактеріозів капусти білоголової. Захист і карантин рослин. 2016. Вип. 62. С.18-24. <https://zkr.ipp.gov.ua/index.php/journal/article/download/84/85/>
2. Герасименко А. ТОП-5 порад із вирощування капусти. Kurkul.com, 2020. <https://kurkul.com/spetsproekty/823-top-5-porad-iz-viroschuvannya-kapusti>.

УДК 633.861.2:

Віра МИКОЛАЙЧУК,
кандидат біологічних наук
Олег КОВАЛЕНКО,
доктор сільськогосподарських наук
*Миколаївський національний аграрний університет,
Миколаїв, Україна*

ВПЛИВ СТРУКТУРИ ПОСАДКОВОГО МАТЕРІАЛУ *CROCUS SATIVUS* НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРИЙМОЧОК В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

Шафран посівний (Crocus sativus L.) належить до роду *Crocus* родини Iridaceae є осінньоквітучим видом. Це стерильний триплоїд, що ускладнює насіннєве розмноження, тому його розмножують за допомогою бульбоцибулин [1].

Широко культивується в Ірані, Індії, Афганістані, Греції, Марокко, Іспанії та Італії для отримання найдорожчої пряності – шафрану, що має багато корисних властивостей [2]. Попит на шафран зростає в усьому світі через його застосування в кулінарії, медицині та косметичці, а також через нові корисні властивості для здоров'я. До шафрану входить близько 150 компонентів, які містять вуглеводи, білки, мінерали, слизі, крохмаль, камедь, вітаміни, пігменти. Основними біологічно активними сполуками є кроцин, кроцетин, пікрокроцин та сафранал, які впливають на колір, смак та аромат [3].

Один кілограм квіток дає 72 г свіжого шафрану (приймочок), який, у свою чергу, дає 12 г сухого шафрану. врожайність відносно низька в перший рік і максимально зростає на третій рік і максимально зростає на третій і четвертий рік після висаджування. В Ірані середня врожайність коливається від 4 до 6 ц/га⁻¹ [4]. Світове виробництво оцінюється у 418 т /рік [5]. Обсяг